

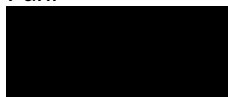
Ministerstwo Edukacji Narodowej

Departament Współpracy z Samorządem Terytorialnym

DWST-WPZN.053.4.2026.DC

Warszawa, 27 lipca 2026 r.

Pani

Szanowna Pani,

odpowiadając na petycję w sprawie doprecyzowania przepisów dotyczących wpływu głosów nieważnych na wynik konkursu na stanowisko dyrektora szkoły i placówki oświatowej, która wpłynęła do Ministerstwa Edukacji Narodowej 5 maja 2026 r., uprzejmie wyjaśniam, co następuje.

Zgodnie z art. 63 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2026 r. poz. 820) stanowisko dyrektora szkoły lub placówki powierza organ prowadzący. W szkołach i placówkach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego kandydata na stanowisko dyrektora co do zasady wyłania się w drodze konkursu, stosownie do art. 63 ust. 10 tej ustawy. Szczegółowy tryb przeprowadzania postępowania konkursowego określa natomiast rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 sierpnia 2017 r. w sprawie regulaminu konkursu na stanowisko dyrektora publicznego przedszkola, publicznej szkoły podstawowej, publicznej szkoły ponadpodstawowej lub publicznej placówki oraz trybu pracy komisji konkursowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1428), zwane dalej „rozporządzeniem”.

Na wstępie należy sprostować, że przywołana w petycji zasada wyłaniania kandydata na stanowisko dyrektora bezwzględną większością głosów obecnych członków komisji została określona w § 6 ust. 2 rozporządzenia, a nie w § 8 ust. 2. Wskazać należy, że przepis § 8 ust. 2 rozporządzenia reguluje kwestię związaną z zatwierdzeniem konkursu albo jego unieważnieniem przez organ prowadzący szkołę lub placówkę.

W myśl § 6 ust. 1 rozporządzenia komisja wyłania kandydata w głosowaniu tajnym, a każdy z jej członków dysponuje jednym głosem. Zgodnie z § 6 ust. 2 rozporządzenia konkurs wyłania kandydata, jeżeli jeden z uczestników otrzyma bezwzględną większość głosów obecnych członków komisji. Jeżeli pierwsze głosowanie nie doprowadzi do wyłonienia kandydata, a do konkursu przystąpiło co najmniej dwóch kandydatów, przepisy § 6 ust. 3 i 4 przewidują przeprowadzenie drugiego głosowania. Do drugiej tury przechodzą dwaj kandydaci, którzy uzyskali najwięcej głosów, a jeżeli według powyższej zasady nie można wyłonić dwóch kandydatów, wszyscy kandydaci, którzy uzyskali dwie największe liczby głosów. Jeżeli w drugim głosowaniu kandydat nie zostanie wyłoniony zgodnie z ust. 2, komisja konkursowa zarządza jeszcze jedno głosowanie według reguł określonych w ust. 3 albo stwierdza nierozstrzygnięcie konkursu.

Sposób rozumienia sformułowania „bezwzględna większość głosów obecnych członków komisji” został rozstrzygnięty w wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia

telefon: +48 22 34 74 458

adres email: sekretariat.dwst@men.gov.pl
gov.pl/edukacja

al. J.Ch. Szucha 25
00-918 Warszawa

20 kwietnia 2016 r. (sygn. akt I OSK 3499/15). Wyrok ten został wydany na gruncie § 6 ust. 2 wcześniej obowiązującego rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 8 kwietnia 2010 r. w sprawie regulaminu konkursu na stanowisko dyrektora publicznej szkoły lub publicznej placówki oraz trybu pracy komisji konkursowej (Dz. U. poz. 373, z późn. zm.). Przepis ten zawierał sformułowanie tożsame z użytym w § 6 ust. 2 obecnie obowiązującego rozporządzenia, dlatego stanowisko Naczelnego Sądu Administracyjnego pozostaje aktualne również na gruncie obecnego stanu prawnego.

Naczelny Sąd Administracyjny wskazał, że w doktrynie oraz w orzecznictwie ukształtowany został sposób rozumienia pojęcia „bezwzględna większość głosów”. Definicja tego pojęcia zawarta została w uchwale Trybunału Konstytucyjnego z dnia 20 września 1995 r. (sygn. akt W 18/94), w której wskazano, że co do zasady „bezwzględna większość głosów” oznacza co najmniej oddany o jeden głos więcej od sumy pozostałych ważnie oddanych głosów, to oznacza przeciwnych i wstrzymujących się. Przy tak rozumianej „bezwzględnej większości głosów” w celu jej ustalenia należy odnieść liczbę głosów oddanych za danym kandydatem do liczby wszystkich ważnie oddanych głosów. Przy czym Naczelny Sąd Administracyjny podkreślił, że od powyższej zasady ustawodawca może wprowadzić wyjątki, i takie odstępstwo od ogólnej zasady rozumienia „bezwzględnej większości głosów” zastosowane zostało także w § 6 ust. 2 rozporządzenia, bowiem w przepisie tym ustawodawca użył stwierdzenia, że w konkursie wyłoniony zostaje kandydat, jeżeli jeden z uczestników otrzyma „bezwzględną większość głosów obecnych członków komisji”.

Sąd wskazał, że w celu ustalenia czy w przypadku procedury konkursowej spełnione zostały przesłanki określone w powołanym powyżej przepisie, bezwzględną liczbę głosów należy liczyć w stosunku do liczby obecnych członków komisji. W tej sytuacji bez znaczenia pozostaje czy oddane przez obecnych przy głosowaniu członków komisji głosy są ważne, bowiem ustawodawca z ważnością tych głosów nie wiąże żadnych konsekwencji.

Kandydat musi zatem uzyskać pierwszą liczbę całkowitą przewyższającą połowę liczby obecnych członków komisji. Przykładowo, jeżeli w głosowaniu uczestniczy 11 członków komisji, kandydat powinien otrzymać co najmniej 6 głosów, a jeżeli uczestniczy w nim 12 członków – co najmniej 7 głosów. Głos nieważny nie jest głosem oddanym za żadnym kandydatem. Jednocześnie jego oddanie nie zmniejsza liczby głosów wymaganych do wyłonienia kandydata, ponieważ członek komisji, który oddał taki głos, pozostaje członkiem obecnym podczas głosowania.

W konsekwencji głosy nieważne mogą przyczynić się do niewyłonienia kandydata, jednak skutek ten nie wynika z niejednoznaczności przepisów, lecz bezpośrednio z przyjętej przez prawodawcę zasady, zgodnie z którą kandydat powinien uzyskać pozytywne poparcie większości członków komisji uczestniczących w głosowaniu. Przyjęcie, że wymaganą większość głosów należy obliczać odnosząc się wyłącznie do liczby głosów ważnie oddanych, mogłoby prowadzić do wyłonienia kandydata głosami mniejszości obecnych członków komisji, w szczególności w przypadku oddania znacznej liczby głosów nieważnych. Byłoby to sprzeczne z gwarancyjną funkcją wymogu określonego w § 6 ust. 2 rozporządzenia.

Możliwość niewyłonienia kandydata jest świadomie przewidzianym elementem procedury konkursowej, a nie wadą konkursu. Po przeprowadzeniu głosowania, jeżeli w wyniku konkursu nie zostanie wyłoniony kandydat, ustawodawca uregulował następstwo takiej sytuacji w art. 63 ust. 12 ustawy – Prawo oświatowe. Zgodnie bowiem z przywołanym przepisem, jeżeli w wyniku konkursu nie wyłoniono kandydata, organ prowadzący powierza to stanowisko ustalonemu, w porozumieniu z organem sprawującym nadzór pedagogiczny, kandydatowi, po zasięgnięciu opinii rady szkoły lub placówki i rady pedagogicznej.

Odrębną kwestią jest natomiast prawidłowa organizacja głosowania, w tym zapewnienie jego tajności oraz umożliwienie członkom komisji konkursowej jednoznacznego oddania głosu za kandydatem, przeciw jego kandydaturze albo wstrzymania się od głosu. Na znaczenie właściwego przygotowania kart do głosowania zwrócił uwagę Naczelny Sąd

Administracyjny w wyroku z 18 czerwca 2024 r. (sygn. akt III OSK 2346/22). Prawidłowość przebiegu postępowania konkursowego, w tym przeprowadzenia głosowania podlega ocenie organu prowadzącego. Zgodnie z § 7 ust. 2 rozporządzenia protokół z posiedzenia komisji zawiera m.in. informację o liczbie głosów uzyskanych przez poszczególnych kandydatów w kolejnych głosowaniach oraz informację o wyniku postępowania konkursowego. Stosownie do § 8 ust. 2 pkt 3 i 4 rozporządzenia organ prowadzący zatwierdza konkurs albo unieważnia go i zarządza ponowne jego przeprowadzenie w razie stwierdzenia naruszenia tajności głosowania lub innych nieprawidłowości, które mogły mieć wpływ na wynik konkursu. Przepisy zapewniają zatem instrumenty pozwalające na wyeliminowanie skutków wadliwego sposobu zorganizowania lub przeprowadzenia głosowania.

Odnosząc się do przywołanego w petycji konkursu na stanowisko dyrektora Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Piasecznie, należy wskazać, że informacje dostępne w przestrzeni publicznej, w tym informacja o liczbie głosów nieważnych, nie są wystarczające do oceny prawidłowości wszystkich czynności komisji konkursowej. Ocena konkretnego postępowania konkursowego wymaga analizy pełnej dokumentacji konkursowej i należy w pierwszej kolejności do organu prowadzącego w ramach zatwierdzania albo unieważniania konkursu. Sam fakt oddania głosów nieważnych nie stanowi natomiast podstawy do uznania, że przepisy dotyczące ustalania wyniku konkursu są niejasne.

Reasumując, obowiązujące przepisy oraz ukształtowane orzecznictwo sądów administracyjnych nie potwierdzają istnienia luki prawnej, jak również rozbieżności interpretacyjnej wymagającej interwencji ustawodawczej. Należy uznać, że obowiązujące przepisy w sposób wystarczający określają wpływ głosów nieważnych na wynik głosowania. Głos nieważny nie jest zaliczany na rzecz żadnego kandydata, ale nie powoduje obniżenia progu bezwzględnej większości głosów, który jest ustalany w stosunku do liczby obecnych członków komisji. Ponadto, obowiązujące przepisy określają również konsekwencje niewyłonienia kandydata na stanowisko dyrektora oraz mechanizmy kontroli prawidłowości postępowania konkursowego. Z uwagi na powyższe, Ministerstwo Edukacji Narodowej nie znajduje uzasadnienia do podjęcia prac legislacyjnych w zakresie objętym petycją.

Z poważaniem

Jerzy Jakubczuk
Dyrektor
/ – podpisano cyfrowo/